

PARLAMENDIINFO KESKUS

EESTI RAHVUSRAAMATUKOGU
NATIONAL LIBRARY OF ESTONIA

SUMMARIA SOCIALIA

Välisajakirjades ilmunud sotsioloogia-, majandus- ja poliitikaalaste kirjutiste tutvustusi

2014 : 6

<http://www.nlib.ee/summaria-socialia/>

ISSN 1736-0390

E-post: Mai.Voormann@nlib.ee

SISUKORD

EUROOPA LIIT.....	2
RAHVUSVAHELISED SUHTED.....	3
MAAILMAPOLIITIKA.....	5
POLIITILISED PROTSESSID.....	5
MAJANDUSPOLIITIKA.....	7
KESKKONNAPOLIITIKA.....	8
RAHVUSPOLIITIKA.....	8
HARIDUSPOLIITIKA.....	9
SOTSIAALPOLIITIKA.....	9
SOTSIAALNE EBAVÕRDSUS.....	12
SOO-UURINGUD.....	12

VALIK ARTIKLEID VÄLISAJAKIRJANDUSEST

EUROOPA LIIT

Adler-Nissen, Rebecca. Symbolic power in European diplomacy: the struggle between national foreign services and the EU's External Action Service // Review of International Studies. Vol. 40 (2014), no. 4, pp. 657-681.

Artikkel analüüsib sümboolset võimu Euroopa diplomaatias, täpsemalt vastuolusid ELi liikmesriikide ja ELi välisteenistuse vahel ning pakub alternatiivi Bourdieust inspireeritud sümbolilise võimu käsitlusele.

Märksõnad: Euroopa Liit, välispoliitika, liikmesriigid, võim, sümboliline võim.

Blavoukos, Spyros; Bourantonis, Dimitris. Do sanctions strengthen the international presence of the EU? // European Foreign Affairs Review. Vol. 19 (2014), no. 3, pp. 393-410.

Artiklis käsitletakse Euroopa Liidu sanktsioonide ja ELi kohaloleku seoseid, püüdes vastata küsimusele, kas sanktsioonid tugevdavad kohalolekut või mitte. Konkreetse näitena analüüsitakse Iraani tuumaprogrammile kehtestatud sanktsioone.

Märksõnad: Euroopa Liit, sanktsioonid, rahvusvahelised suhted, Iraan, tuumarelvad.

Citi, Manuele; Justesen, Mogens K. Measuring and explaining regulatory reform in the EU: a time-series analysis of eight sectors, 1984–2012 // European Journal of Political Research. Vol. 53 (2014), no. 4, pp. 709-726.

Artiklis käsitletakse Euroopa Liidu regulatiivseid reforme kaheksas valdkonnas (õhu-, mere-, raudtee- ja maanteetransport, gaasi- ja elektrisektor, postiteenistus ning telekommunikatsioon) aastatel 1984–2012.

Märksõnad: Euroopa Liit, reformid, transport, energeetika, postiteenused, telekommunikatsioon.

Goldthau, Andreas; Sitter, Nick. A liberal actor in a realist world? The Commission and the external dimension of the single market for energy // Journal of European Public Policy. Vol. 21 (2014), no. 10, pp. 1452-1472.

Artiklis antakse ülevaade Euroopa Komisjoni energiapoliitikast, analüüsides ELi kui reguleerivat riiki. Tähelepanu keskpunktis on ühtse energiaturu kujundamine ja selle töölerakendamine.

Märksõnad: Euroopa Komisjon, energiapoliitika, Euroopa Liit.

Hansen, Randall; Gordon, Joshua C. Deficits, democracy, and demographics: Europe's three crises // West European Politics. Vol. 37 (2014), no. 6, pp. 1199-1222.

Artiklis väidetakse, et Euroopa Liit ei seisa praegu silmitsi ühe kriisiga (majanduses ja rahanduses), vaid mitmega – majanduskriisile lisanduvad institutsionaalne ja demograafiline kriis. Kriisid ei ole samaaegsed, küll aga kattuvad ja omavahel seotud.

Märksõnad: Euroopa Liit, majanduskriisid, kriisid, institutsioonid, demograafia.

Kalniņa, Inese. The Council of Europe and the protection of national minorities // Humanities and Social Sciences: Latvia. Vol. 22 (2014), no. 1, pp. 72-85.

Artikkel annab ülevaate arengutest pärast vähemusrahvuste õiguste tunnustamist Euroopa Nõukogus.

Märksõnad: Euroopa Nõukogu, vähemusrahvused.

Mourlon-Druol, Emmanuel. Don't blame the euro: historical reflections on the roots of the eurozone crisis // West European Politics. Vol. 37 (2014), no. 6, pp. 1282-1296.

Artiklis väidetakse, et paljude euroala majandusraskuste põhjuste üle (nt Euroopa pangandusregulatsioonid, järelevalve euro üle, struktuursete reformide vajalikkus jne) arutletakse juba pikka aega, kuid neid ei ole suudetud senini lahendada.

Märksõnad: euroala, euro, rahanduspoliitika, pangandus, rahandus, Euroopa Liit.

Randjärv, Laine. On top of the politics, Europe's agenda must include a common culture // Europe's World. Autumn 2014, pp. 59-60.

Artikkel keskendub Euroopa Liidu ja liikmesriikide huvidele, märkides, et ELi tugevdamiseks peab euroliit arvesse võtma liikmesriikide geograafilist, kultuurilist ja ajaloolist eripära.

Märksõnad: Euroopa Liit, liikmesriigid, sotsiaalne areng, majanduslik areng, kultuur, eurointegratsioon, rahvuslikud huvid.

Teney, Céline; Lacewell, Onawa Promise; de Wilde, Pieter. Winners and losers of globalization in Europe: attitudes and ideologies // European Political Science Review. Vol. 6 (2014), no. 4, pp. 575-595.

Artikli teemaks on üleilmastumine Euroopas, avaliku arvamuse suhtumine protsessi ja sellest protsessist tulenevad konfliktid. Püütakse leida vastus küsimusele, kes on üleilmastumises kaotajad ja kes võitjad, analüüsi aluseks on Eurobaromeetri uuringud.

Märksõnad: globaliseerumine, Euroopa, avalik arvamus, võitjad, kaotajad.

Treib, Oliver. The voter says no, but nobody listens: causes and consequences of the eurosceptic vote in the 2014 European elections // Journal of European Public Policy. Vol. 21 (2014), no. 10, pp. 1541-1554.

Artiklis antakse ülevaade euroskeptikute edust 2014. aasta Euroopa Parlamendi valimistel ning parlamendis esindatud euroskeptikute kirevast koosseisust. Toodud on ka näiteid Eesti kohta.

Märksõnad: Euroopa Parlament, parlamendivalimised, valimised, euroskeptitsism.

Whitaker, Richard. Tenure, turnover and careers in the European Parliament: MEPs as policy seekers // Journal of European Public Policy. Vol. 21 (2014), no. 10, pp. 1509-1527.

Artikkel püüab vastata küsimusele, kas Euroopa Parlament on karjääri tegemiseks hea koht. Toodud on ka näiteid Eesti parlamendisaadikute kohta.

Märksõnad: Euroopa Parlament, parlamendiliikmed, karjäär (teenistuskäik), Eesti.

RAHVUSVAHELISED SUHTED

Chiba, Daina; Martinez Machain, Carla; Reed, William. Major powers and militarized conflict // Journal of Conflict Resolution. Vol. 58 (2014), no. 6, pp. 976-

1002.

Artikkel püüab vastata küsimusele, miks suurriigid teostavad aktiivsemat välispoliitikat kui väikeriigid, sh osalevad tihemini sõjalistes konfliktides. Ajaperioodiks on aastad 1870–2001.

Märksõnad: suurriigid, väikeriigid, välispoliitika, sõjalised konfliktid, analüüs, põhjuslik analüüs.

Eriksen, Thomas Hylland. Who or what to blame. Competing interpretations of the Norwegian terrorist attack // European Journal of Sociology. Vol. 55 (2014), no. 2, pp. 275-294.

Artikkel käsitleb 22. juulil 2011 Norras toimunud terroriakti, milles hukkus 77 inimest ja paljud said vigastada. Eesmärgiks on avada traagilise juhtumi põhjusi.

Märksõnad: Norra, paremäärmuslus, terrorism, terroristid.

Grauvogel, Julia; Soest, Christian von. Claims to legitimacy count: why sanctions fail to instigate democratisation in authoritarian regimes // European Journal of Political Research. Vol. 53 (2014), no. 4, pp. 635-653.

Artiklis analüüsitakse sanktsioonide mõju demokratiseerimisele autoritaarsetes režiimides, aluseks Euroopa Liidu, Ameerika Ühendriikide ja ÜRO kehtestatud sanktsioonid aastatest 1990–2011.

Märksõnad: sanktsioonid, riigid, rahvusvahelised suhted, Euroopa Liit, Ühinenud Rahvaste Organisatsioon, Ameerika Ühendriigid.

Jarvis, Lee; Holland, Jack. „We [for]got him”: remembering and forgetting in the narration of bin Laden’s death // Millennium: Journal of International Studies. Vol. 42 (2014), no. 2, pp. 425-447.

Artikkel uurib USA presidendi Barack Obama narratiivi Osama bin Ladeni surma kohta. Käsitletakse: (1) operatsiooni ennast; (2) bin Ladeni elu ja iseloomu tõlgendusi; (3) tema surma olulisust ja tagajärgi tulevikule.

Märksõnad: Barack Obama, Osama bin Laden, terrorism, terrorismivastane võitlus, tapmine, narratiiv.

Lavrov, Sergey. „It is time for our western partners to concede that they have no monopoly on truth” // International Affairs. Vol. 60 (2014), no. 4, pp. 1-14.

Artiklis edastatakse Venemaa välisministri Sergei Lavrovi 25. aprillil 2014 noortelega diplomaatidele peetud kõne. Küsimuste osas mainitakse ka avalikkusesse lekkinud telefonikõnelust Urmas Paeti ja Catherine Ashton vahel ning käsitletakse Ukraina sündmusi laiemalt. Loe ka Ukraina-teemalist intervjuud prof Juri Bulatoviga (Moskva Rahvusvaheliste Suhete Instituut) „Russia and Ukraine: together or apart?”

Märksõnad: Venemaa, välisministrid, Ukraina, pingekolled, rahvusvahelised suhted, välispoliitika.

Suzuki, Shogo. Journey to the West: China debates its „great power” identity // Millennium: Journal of International Studies. Vol. 42 (2014), no. 3, pp. 632-650.

Artikkel arutleb Hiina kui suurriigi identiteedi üle, tutvustatakse oksidentalismi kontseptsiooni olemust ja selle mõju Hiina kui suurriigi tulevikule.

Märksõnad: Hiina, suurriigid, suurriiklik poliitika, identiteet, poliitiline identiteet.

Waldman, Thomas. Reconciliation and research in Afghanistan: an analytical narrative // International Affairs. Vol. 90 (2014), no. 5, pp. 1049-1068.

Artikkel keskendub leppimisele Afganistanis, konkreetsetel läbirääkimistele Talibaniga ning põhineb süvaintervjuudel asjaosalistega ja dokumentide analüüsil. Vaatluse all on aastad 2001–2010.

Märksõnad: Afganistan, Taliban, läbirääkimised, pingekolled, rahvusvahelised suhted.

MAAILMAPOLIITIKA

Iivonen, Jyrki. Vladimir Putin ja Venäjän historian pitkä linja // Kanava. Vsk. 42 (2014), nro. 6, s. 4-8.

Artiklis antakse ajalooline ülevaade venelaste tugevast usust oma juhtidesse ja rahva võimetusest end ise valitseda.

Märksõnad: poliitiline ajalugu, valitsemine, võimupoliitika, Venemaa.

Mäkinen, Juha; Pörsti, Joonas; Martikainen, Toivo. Rajattu maailma // Ulkopolitiikka. Vsk. 51 (2014), nro. 3, s. 18-31.

Artiklitesarjas arutletakse riigipiiride tähenduse üle tänapäeva maailmas.

Globaliseerumine ei ole purustanud kõiki piire, nende rajamisel on maailmapoliitikas jätkuvalt tähtis roll. 21. sajandil on maailmas riigipiiridele püstitatud ligikaudu 25 000 kilomeetrit uusi tõkkeid.

Märksõnad: riigipiirid, rahvusvahelised suhted, rahvusvaheline poliitika.

Raitis, Harri. Viiden valtion agentti // Kanava. Vsk. 42 (2014), nro. 6, s. 29-33.

Artikkel eestlasest Toomas Hellatist, kes alates Teisest maailmasõjast tegutses Eestis agendina mitme riigi luureteenistuse kasuks.

Märksõnad: luureagendid, eestlased, julgeolekuteenistused, Teine maailmasõda, Nõukogude okupatsioon, Eesti, Soome.

POLIITILISED PROTSESSID

Aylott, Nicholas. A question of priorities: candidate selection in Estonian political parties // Journal of Baltic Studies. Vol. 45 (2014), no. 3, pp. 321-344.

Artiklis käsitletakse Eesti parteide kandidaatide valikupõhimõtteid, aluseks 2011. aasta Riigikogu valimised. Poliitilisest keskkonnast on tähelepanu all: a) institutsionaalne võrgustik, eelkõige valimissüsteem; b) Eesti demokraatia suhteline noorus.

Märksõnad: parteid, valimised, kandidaadid, Eesti.

Bolleyer, Nicole; Trumm, Siim. From parliamentary pay to party funding: the acceptability of informal institutions in advanced democracies // European Journal of Political Research. Vol. 53 (2014), no. 4, pp. 784-802.

Artiklis vaadeldakse ühte aspekti parteide rahastamisest – parlamendiliikme palgast teatud osa ülekandmist parteikassasse, aluseks 124 partei andmed 19 arenenud

demokraatiaga riigis (sh Taani, Norra, Soome, Rootsi, USA, Suurbritannia, Saksamaa jt).
Märksõnad: parteid, parlamendiliikmed, palk, rahastamine, riigid.

Burden, Barry C.; Wichowsky, Amber. Economic discontent as a mobilizer: unemployment and voter turnout // JOP : The Journal of Politics. Vol. 76 (2014), no. 4, pp. 887-898.

Artiklis lükatakse ümber laialt levinud väide, et kehv majandusseis pärsib valimisaktiivsust USA-s ning tõestatakse, et kõrge tööpuudus tegelikult tõukab rohkem inimesi valimistest osa võtma.

Märksõnad: tööpuudus, valimised, valijakäitumine, Ameerika Ühendriigid.

Citrin, Jack; Levy, Morris; Wright, Matthew. Multicultural policy and political support in European democracies // Comparative Political Studies. Vol. 47 (2014), no. 11, pp. 1531-1557.

Artikkel analüüsib Euroopa riikides valikuliselt juurutatud poliitilist multikulturalismi, mis on vastus etnilisele mitmekesisusele ning selle mõju avalikkuse poliitilisele toetusele. Aluseks Euroopa sotsiaaluuringu (2002 ja 2010) ning Euroopa väärtusuuringu andmed.

Märksõnad: multikultuursus, poliitika, avalik arvamus, sotsiaaluuringud, Euroopa, riigid.

Ezrow, Lawrence; Tavits, Margit; Homola, Jonathan. Voter polarization, strength of partisanship, and support for extremist parties // Comparative Political Studies. Vol. 47 (2014), no. 11, pp. 1558-1583.

Artikkel käsitleb, kuidas valijaskonna polariseerumine ja poolehoid teatud poliitilistele jõududele mõjutab valimistulemusi ning kuidas on sellega seotud suhtumine äärmusparteidesse. Analüüs hõlmab 21 Euroopa ja Angloameerika ning 10 postsotsialistlikku demokraatiat.

Märksõnad: demokraatia, valijaskond, valijakäitumine, valimised, ekstremism, parteid, postsotsialistlikud riigid.

Krupnikov, Yanna. How negativity can increase and decrease voter turnout: the effect of timing // Political Communication. Vol. 31 (2014), no. 3, pp. 446-466.

Artikkel käsitleb negatiivsete reklaamide mõju valijakäitumisele ja seeläbi valimisaktiivsusele.

Märksõnad: valijakäitumine, valimised, reklaam.

Schwartz, Elke. @hannah_arendt: an Arendtian critique of online social networks // Millennium: Journal of International Studies. Vol. 43 (2014), no. 1, pp. 165-186.

Artikkel pakub välja tõlgenduse, kuidas oleks Hannah Arendt käsitlenud sotsiaalvõrgustike mõju võimu saavutamisel ja laiemalt poliitilises tegevuses.

Märksõnad: Hannah Arendt, võim, poliitika, sotsiaalmeedia, võrgusuhtlus.

Shleifer, Andrei; Treisman, Daniel. Normal countries. The East 25 years after communism // Foreign Affairs. Vol. 93 (2014), no. 6, pp. 92-103.

Artiklis antakse ülevaade postsotsialistlike riikide (sh Eesti) arengust veerandsajandi jooksul, märkides, et selle ajaga on need riigid muutunud igas mõttes normaalseks.

Märksõnad: postsotsialistlikud riigid, Eesti, majanduslik areng, sotsiaalne areng.

Sohn, Christophe. Modelling cross-border integration: the role of borders as a resource // Geopolitics. Vol. 19 (2014), no. 3, pp. 587-608.

Artikli teemaks on piiriülene integratsioon. Hüpoteesiks on, et piiriülene integratsioon ei tulene niivõrd piiride avamisest, vaid pigem inimeste strateegilisest käitumisest piiri kui ressursi käsitlemisel.

Märksõnad: piirid (territ.), riigipiirid, integratsioon, piiriülene koostöö.

Walker, Edward T.; Rea, Christopher M. The political mobilization of firms and industries // Annual Review of Sociology. Vol. 40 (2014), pp. 281-304.

Artiklis analüüsitakse Ameerika Ühendriikide ettevõtete poliitilist tegevust viiest aspektist: (1) kaasatus valimispoliitikasse; (2) otsene lobbitöö; (3) ühistegevused ühingutes ja liitudes; (4) ärikampaaniad kodanikuühiskonnas; (5) korporatiivse vastutuse poliitilised aspektid. Lähtudes analüüsist tuuakse välja olulised trendid.

Märksõnad: ettevõtted, poliitika, sotsiaalsed liikumised, võim, eliit.

Ядов, Владимир. Трансформация постсоветских обществ: что более значимо – исторически традиционное или недавнее прошлое // Социологические исследования. 2014, no. 7, с. 47-50.

Artikkel käsitleb siirdeprotsesse endistes liiduvabariikides (sh Eesti), püüdes vastata küsimusele, kumb omab olulisemat tähtsust nende riikide arengule – kas nõukogude periood või ajaloolised traditsioonid.

Märksõnad: siirdeprotsessid (sotsiol.), nõukogude aeg, sotsiaalsed protsessid, riigid, Eesti.

MAJANDUSPOLIITIKA

Ahoniemi, Vesa. Kremlin arktiset unelmat // Ulkopoliitikka. Vsk. 51 (2014), nro. 3, s. 42-46.

Artiklis käsitletakse Venemaa Arktika piirkonna strateegiat. Venemaa vajab arktilise piirkonna naftat ja gaasi, et säilitada nende tootmist praegusel tasemel. Nafta tootmiseks Jäämerel on aga Venemaal vaja lääneriikide abi nii tehnoloogias, juhtimises kui ka finantseerimises.

Märksõnad: energiapoliitika, geopoliitika, rahvusvahelised suhted, Arktika, Venemaa.

Baumeister, Christiane; Kilian, Lutz. Do oil price increases cause higher food prices? // Economic Policy. 2014, no. 80, pp. 691-747.

Artikkel käsitleb naftahinna ja toidukaupade hinnatõusu seoseid, aluseks Ameerika Ühendriikide andmed.

Märksõnad: nafta, hinnad, toidukaubad, toiduained, Ameerika Ühendriigid.

Engerer, Hella. Zurück auf Los! Banken in Ostmittel- und Südosteuropa // Osteuropa. Jg. 64 (2014), Nr. 7, S. 85-103.

Artiklis antakse ülevaade Kesk- ja Ida-Euroopa (sh Eesti) panganduse arengust, mida mõjutas suuresti 2008/2009. aasta finantskriis. Ollakse seisukohal, et nende riikide kasvupotentsiaal ei ole ammendunud – uue kasvu eelduseks on bilansi puhastamine

halbadeist laenudest, samuti ühtsete eeskirjadega Euroopa pankade ühenduse loomine.
Märksõnad: pangad (maj.), pangandus, finantskriisid, laenud, laenupoliitika, Kesk-Euroopa, Ida-Euroopa, Eesti.

Kauko, Karlo. Minkäläinen kello kilkattaa pankkikriisin kaulassa? //
Kansantaloudellinen aikakauskirja. Vsk. 110 (2014), nro. 3, s. 343-357.
Artiklis on vaatluse all panganduskriisi ennustamine ja seda teemat käsitlevad uurimused.
Märksõnad: finantskriisid, pangandus, majanduslik prognostika.

Manuelli, Rodolfo E.; Seshadri, Ananth. Human capital and the wealth of nations //
American Economic Review. Vol. 104 (2014), no. 9, pp. 2736-2762.
Artiklis käsitletakse inimkapitali ja heaolu seoseid riigiti, tuues välja erinevused ja nende põhjused. Analüüs põhineb efektiivsusfaktoril.
Märksõnad: inimkapital, heaolu, jõukus, riigid, analüüs, võrdlev analüüs.

Pandya, Sonal S. Democratization and foreign direct investment liberalization, 1970–2000 // International Studies Quarterly. Vol. 58 (2014), no. 3, pp. 475-488.
Artikkel käsitleb otseinvesteeringute ja demokratiseerimise seoseid, aluseks enam kui 90 riigi andmed aastatest 1970–2000.
Märksõnad: riigid, otseinvesteeringud, demokraatia, sotsiaaluuringud.

Takalo, Tuomas. Innovaatiopoliitikan haasteet // Kansantaloudellinen aikakauskirja. Vsk. 110 (2014), nro. 3, s. 381-390.
Artiklis käsitletakse Soome praegust innovatsioonipoliitikat. Suuremat tähelepanu pööratakse innovatsioonipoliitika võimalikele nõrkadele külgedele ja parandusettepanekutele.
Märksõnad: innovatsioonipoliitika, innovatsioonid, Soome.

KESKKONNAPOLIITIKA

Belyi, Andrei. International energy governance: weaknesses of multilateralism // International Studies Perspectives. Vol. 15 (2014), no. 3, pp. 313-328.
Artikli teemaks on riikidevaheliste multilateraalsete suhete nõrkus energiapoliitikas. Analüüsitakse järgmisi aspekte: poliitika versus majandus, ratsionaalne lähenemine vs väärtuspõhine lähenemine.
Märksõnad: energiajulgeolek, multilateralism, energiapoliitika, rahvusvaheline koostöö.

RAHVUSPOLIITIKA

Kokkonen, Andrej; Esaiasson, Peter; Gilljam, Mikael. Migration-based ethnic diversity and social trust: a multilevel analysis of how country, neighbourhood and workplace diversity affects social trust in 22 countries // Scandinavian Political Studies. Vol. 37 (2014), no. 3, pp. 263-300.
Artikkel käsitleb etnilise mitmekesisuse ja sotsiaalse usalduse seoseid 22 Euroopa riigis, Eesti lähinaabritest on esindatud Soome, Rootsi, Taani, Norra. Analüüsi aluseks on

Euroopa sotsiaaluuringu andmed.

Märksõnad: rahvuspoliitika, etniline koosseis, etnilised rühmad, usaldus, sotsiaalsed suhted, riigid, sotsiaaluuringud, etnosotsioloogia.

Teper, Yuri; Course, Daniel D. Contesting Putin's nation-building: the „Muslim other” and the challenge of the Russian ethno-cultural alternative // Nations and Nationalism. Vol. 20 (2014), no. 4, pp. 721-741.

Artiklis analüüsitakse Venemaa presidendi Vladimir Putini rahvuspoliitikat, mis põhineb moslemite käsitlemisel teisejärguliste inimestena, kelle käitumine erineb üldkehtivatest normidest. Nende normidena käsitletakse venelaste käitumist.

Märksõnad: rahvuspoliitika, venelased, rahvuslus, islamiusulised, Venemaa, Vladimir Putin.

HARIDUSPOLIITIKA

Kello, Katrin; Harro-Loit, Halliki. How should the past be treated in Estonian schools? Constructions of history teaching in an Estonian teachers' newspaper // Journal of Baltic Studies. Vol. 45 (2014), no. 3, pp. 397-421.

Artiklis käsitletakse ajaloo õpetamist Eesti koolides, aluseks ajalehes „Õpetajate Leht” ilmunud artiklid. Arvesse on võetud nii ajalooõpetajatele kui ka laiemale avalikkusele suunatud kirjutisi, kokku 167 artiklit.

Märksõnad: kollektiivne mälu, ajalugu, õpetamine, ajalehed, artiklid (meedia), sisuanalüüs, Eesti.

SOTSIAALPOLIITIKA

Backes-Gellner, Uschi; Oswald, Yvonne; Tuor Sartore, Simone. Part-time employment – boon to women but bane to men? New insights on employer-provided training // Kyklos. Vol. 67 (2014), no. 4, pp. 463-481.

Artikkel analüüsib osalise koormusega töötavate meeste ja naiste osalemist tööandja korraldatud koolitustel. Teoreetiliseks aluseks on võetud inimkapitali teooria ja statistilise diskrimineerimise teooria, andmed pärinevad Šveitsist.

Märksõnad: osalise koormusega töö, naised, mehed, inimkapital, sotsiaaluuringud, Šveits.

Bystrov, Evgenia. Testing the second demographic transition theory with seemingly unrelated regression: marital postponement and human empowerment // European Sociological Review. Vol. 30 (2014), no. 4, pp. 483-499.

Artikkel keskendub küsimusele, millised on seosed väärtusorientatsiooni ja pereloomekäitumise vahel ehk kas väärtused põhjustavad muutusi käitumises või *vice versa*. Kasutatakse maailma väärtusuuringu andmeid aastatest 1981–2008 ning lisaks veel 45 riigi andmeid abielude kohta. Riikide seas on esindatud ka Eesti.

Märksõnad: väärtused (filos.), väärtusorientatsioon, perekond, perekonnasotsioloogia, riigid, sotsiaaluuringud, Eesti.

Ellwardt, Lea; Peter, Sascha; Präg, Patrick; Steverink, Nardi. Social contacts of older people in 27 European countries: the role of welfare spending and economic inequality // European Sociological Review. Vol. 30 (2014), no. 4, pp. 413-430.

Artikkel keskendub eakate sotsiaalsetele kontaktidele 27 Euroopa riigis (sh Eesti), aluseks Euroopa sotsiaaluuringu andmed. Püütakse vastata küsimusele, miks riigid selle näitaja osas erinevad, analüüsiks kasutatakse sissetulekute ebavõrdsuse ja neomaterialismi teooriaid.

Märksõnad: eakad, ebavõrdsus, sotsiaalsed suhted, inimsuhted, Euroopa, riigid, Eesti.

Foster, Liam. Women's pensions in the European Union and the current economic crisis // Policy & Politics. Vol. 42 (2014), no. 4, pp. 565-580.

Artikkel analüüsib soo, pensionide ja majanduskriiside seoseid Euroopa Liidus, keskendudes eelkõige naiste pensionidele ning üldisemalt pensionisüsteemide arengule soost lähtuvalt.

Märksõnad: pensionid, pensionisüsteemid, naised, Euroopa Liit.

Hämäläinen, Hans; Tanskanen, Antti O. Autetaanko lapsia enemmän kuin vanhempia? // Yhteiskuntapolitiikka. Vsk. 79 (2014), nro. 4, s. 365-374.

Artiklis käsitletakse Soomes pärast Teist maailmasõda sündinud nn suurte põlvkondade oma lastele ja vanematele antavat abi ning hoolitsust.

Märksõnad: põlvkonnad, lapsevanema-lapse suhe, abistamine, hooldus, perekonnauuringud, Soome.

Kainulainen, Sakari. Raha ja rakkaus hyvinvoinnin lähteinä // Yhteiskuntapolitiikka. Vsk. 79 (2014), nro. 5, s. 485-497.

Artiklis vaadeldakse hästi ja halvasti toimetulevate soomlaste heaolu. Uurimuste kohaselt inimeste rahulolu oma eluga sissetulekute suurenedes kasvab, aga õnnelikkuse kasv lõpeb teatud sissetulekupiiri järel. „Õnnelikke vaeseid“ on siiski olemas.

Märksõnad: rahulolu, õnn, tulud, toimetulek, uuringud, Soome.

Kanniainen, Vesa. Sairastumisen taloudelliset seuraamukset – kansantalouden näkökulma // Yhteiskuntapolitiikka. Vsk. 79 (2014), nro. 2, s. 217-222.

Artiklis käsitletakse töötajate haigestumise majanduslikke tagajärgi ja haiguste raviga seotud kulusid.

Märksõnad: haiguskoormus, töötajad, ravikulud, majanduslikud aspektid, majanduslik analüüs.

Layte, Richard; Whelan, Christopher T. Who feels inferior? A test of the status anxiety hypothesis of social inequalities in health // European Sociological Review. Vol. 30 (2014), no. 4, pp. 525-535.

Artikli üldteemaks on sissetulekute ebavõrdsuse, tervise ja teiste sotsiaalprobleemide seosed, konkreetne uurimisobjekt on staatusest tuleneva ärevuse mõju sotsiaalsele ebavõrdsusele tervises, aluseks 31 Euroopa riigis (sh Eesti) 2007. aastal läbiviidud elukvaliteedi uuring.

Märksõnad: ebavõrdsus, tervis, tervises seisund, riigid, elukvaliteet, sotsiaaluuringud, Euroopa, Eesti.

Lunt, Neil; Horsfall, Daniel; Smith, Richard; Exworthy, Mark; Hanefeld, Johanna; Mannion, Russell. Market size, market share and market strategy: three myths of medical tourism // Policy & Politics. Vol. 42 (2014), no. 4, pp. 597-614.

Artikkel keskendub terviseturismi probleemidele globaliseerimise tingimustes. Analüüsi aluseks on Suurbritannias kahe aasta jooksul eri sihtgruppides teostatud kvantitatiivsed ja kvalitatiivsed uuringud.

Märksõnad: tervishoiupoliitika, tervishoiuteenused, terviseturism, Suurbritannia, sotsiaaluuringud.

Lübke, Christiane; Erlinghagen, Marcel. Self-perceived job insecurity across Europe over time: does changing context matter // Journal of European Social Policy. Vol. 24 (2014), no. 4, pp. 319-336.

Artikkel keskendub inimeste tööalasele ebakindlusele ning seda mõjutavatele teguritele Euroopas (sh Eesti). Mitmetasandilise analüüsi aluseks on OECD vastavad indikaatorid ja Euroopa sotsiaaluuringu andmed.

Märksõnad: töö (füüs.), tööhõive, ebakindlus, riigid, sotsiaaluuringud, indikaatorid (andmed), võrdlev analüüs, Euroopa, Eesti.

Muravyev, Alexander. The evolution of the regulation of labour in the USSR, the CIS and the Baltic States, 1985–2009 // Europe-Asia Studies. Vol. 66 (2014), no. 8, pp. 1270-1294.

Artiklis käsitletakse tööjõu regulatsioonide (konkreetselt töötajate kaitse) arengut 15 endises nõukogude vabariigis (sh Eesti) ajavahemikul 1985–2009, aluseks OECD andmed.

Märksõnad: tööjõud, õigusaktid, tööturg, riigid, sotsiaaluuringud, Eesti.

Pensieroso, Luca; Sommacal, Alessandro. Economic development and family structure: from *pater familias* to the nuclear family // European Economic Review. Vol. 71 (2014), Oct., pp. 80-100.

Artikkel pakub teoreetilist selgitust majandusarengu ja perekonna struktuuri vahel, konkreetselt vaadeldakse eri põlvkondade kooselamist, aluseks USA analüüs 19. sajandi lõpust 2010. aastani.

Märksõnad: majanduslik areng, perekond, tuumperekonnad, Ameerika Ühendriigid, sotsiaaluuringud.

Polin, Veronica; Raitano, Michele. Poverty transitions and trigger events across EU groups of countries: evidence from EU-SILC // Journal of Social Policy. Vol. 43 (2014), no. 4, pp. 745-772.

Artikkel käsitleb sissetulekute vaesuse dünaamikat ELi riikide gruppides (Põhjamaad, Mandri-Euroopa, anglosaksi maad, Lõuna-Euroopa, Ida-Euroopa, Baltimaad), aluseks EU-SILC andmed aastatest 2005–2007. Põhitähelepanu on koondatud vaesuse ülekandumisele.

Märksõnad: vaesus, sotsiaaluuringud, Euroopa Liit.

Rijken, Arieke J.; Merz, Eva-Maria. Double standards: differences in norms on voluntary childlessness for men and women // European Sociological Review. Vol. 30 (2014), no. 4, pp. 470-482.

Artiklis analüüsitakse vabatahtliku lastetuse normide erinevust meeste ja naiste puhul, nende normide sisu ja kujunemise põhjuseid, aluseks Euroopa sotsiaaluuringu (2006) andmed. Tuuakse välja riikidevahelised (sh Eesti) erinevused.

Märksõnad: lastetus, riigid, võrdlev analüüs, sotsiaaluuringud, Euroopa, Eesti.

Salmi, Minna; Närvi, Johanna. Perhepoliitised uudistused ja pienten lasten vanhempien mielipiteet // Yhteiskuntapolitiikka. Vsk. 79 (2014), nro. 4, s. 413-423. Artiklis on vaatluse all Soome valitsuse ettepanekud perepoliitika muutmiseks ning väikelaste vanemate arvamused nendest ettepanekutest.

Märksõnad: perepoliitika, vanemapuhkus, lastehoid, lapsevanemad, Soome.

de Serres, Alain; Murin, Fabrice. Unemployment at risk: the policy determinants of labour market exposure to economic shocks // Economic Policy. 2014, no. 80, pp. 603-637.

Artikkel keskendub küsimusele, kas n-ö tavalised tööturupoliitika meetmed ja institutsioonid toimivad ka tõsiste majanduskriiside ajal, aidates tööpuudust vähendada. Aluseks 19 OECD riigi andmed, Eesti lähinaabritest on esindatud Soome, Rootsi, Norra.

Märksõnad: tööturg, tööpoliitika, tööpuudus, sotsiaaluuringud, riigid, Majanduskoostöö ja Arengu Organisatsioon.

SOTSIAALNE EBAVÕRDSUS

Pare, Paul-Philippe; Felson, Richard. Income inequality, poverty and crime across nations // The British Journal of Sociology. Vol. 65 (2014), no. 3, pp. 434-458.

Artiklis analüüsitakse seoseid sissetulekute ebavõrdsuse, vaesuse ja eri liiki kuritegude vahel ning tuuakse andmeid eri riikide (sh Eesti) kohta. Aluseks rahvusvaheline kuriteoohvrite uuring.

Märksõnad: kuritegevus, kuriteod, ebavõrdsus, vaesus, riigid, võrdlevuuringud.

SOO-UURINGUD

Fox, Richard L.; Lawless, Jennifer L. Uncovering the origins of the gender gap in political ambition // American Political Science Review. Vol. 108 (2014), no. 3, pp. 499-519.

Artikkel käsitleb soolõhet poliitilistes ambitsioonides, samuti seda lõhet mõjutavaid tegureid, aluseks USA ca 4000 kõrgkooli ja kolledži üliõpilaste uuring.

Märksõnad: naised, mehed, poliitika, uuringud, Ameerika Ühendriigid.

Fridkin, Kim L.; Kenney, Patrick J. How the gender of U.S. senators influences people's understanding and engagement in politics // JOP : The Journal of Politics. Vol. 76 (2014), no. 4, pp. 1017-1031.

Artiklis püütakse vastata küsimustele: (1) kas USA senaatorite sugu mõjutab seda, mida inimesed senaatoritest teavad; (2) kas teave mees- ja naissenaatoritest mõjutab inimeste osavõttu poliitikast.

Märksõnad: Ameerika Ühendriigid, parlamendiliikmed, mehed, naised, poliitika.

Koobak, Redi; Marling, Raili. The decolonial challenge: framing post-socialist Central and Eastern Europe within transnational feminist studies // European Journal of Women's Studies. Vol. 21 (2014), no. 4, pp. 330-343.

Artikkel püüab välja selgitada, milline on Kesk- ja Ida-Euroopa riikide koht rahvusteülestes feministlikes uuringutes, millised on nende riikide erijooned ja nende põhjused.

Märksõnad: sotsiaaluuringud, feminism, naisuuringud, postsotsialistlikud riigid, Kesk-Euroopa, Ida-Euroopa.

Murray, Rainbow. Quotas for men: reframing gender quotas as a means of improving representation for all // American Political Science Review. Vol. 108 (2014), no. 3, pp. 520-532.

Artiklis käitletakse sookvootidega seonduvat meestest lähtuvalt. Selles tõdetakse, et „sugu” ei ole mõiste „naised” sünonüüm, seepärast ei tähenda ka sookvoodid automaatselt vaid naistele kehtestatavaid kvoote.

Märksõnad: naised, mehed, sooline võrdõiguslikkus, sookvoodid.

Towns, Ann E. Carrying the load of civilisation: the status of women and challenged hierarchies // Millennium: Journal of International Studies. Vol. 42 (2014), no. 3, pp. 595-613.

Artikkel uurib, kuidas on 19. sajandi ja kaasaja poliitilised mõtlejad ja tegevpoliitikutud käsitlenud naiste olukorda kui tsivilisatsiooni standardit, seda nii Euroopas kui ka väljaspool Euroopat.

Märksõnad: naised, sooline võrdõiguslikkus, tsivilisatsioon, teoreetilised aspektid.

Refereerinud Mai Võormann ja Tiina Tammiksalu